

vore Folk ofte op fra unge af ved Arbeidet og ville nogenlunde kunne vogte sig. Det kan altsaa nok være, at det er paa Landet, at de fleste Ulykkestilsfælde indtræffe; men alligevel have disse Bestemmelser deres Betydning ogsaa ved Fabrikerne. Den foregaaende ærede Taler berørte ikke det andet Afsnit af Lovforslaget, der dog er af ganske særdeles Vigtighed. Det gaar nemlig ud paa, at der af Kongen skal udnævnes to Fabriksinspektører, som understøttede af ti af Ministeriet beskaffede Assistenten skulle føre det Tilsyn med Maskiner i Fabriker og Værksteder, som er en Følge af det første Afsnit i Lovforslaget, og deres Virksomhed vil ikke standse derved, men komme til at gaa langt videre. Derved faar Loven ogsaa i mine Tanker en større Betydning, end man i første Dieblit skulde antage. Om man i Øvrigt kan vente med de Lønninger, der ere foreslaaede, at kunne faae sagkyndige og kompetente Folk til dette Tilsyn, er et andet Spørgsmaal. Det vil erindres, at Loven af 1875, som ordner disse Sager med Hensyn til Dampkedler, overdrog til Politimestrene at føre Overtilsynet, og at det egentlige færlige Tilsyn skal føres af Mænd, der udnævnes af Magistraten i Kjøbenhavn og af Amtmændene, tror jeg, udenfor Kjøbenhavn. Jeg tvivler ikke om, men veed meget vel af Erfaring, at flere Steder har dette Tilsyn baade været samvittighedsfuldt og virksomt og været drevet med tilstrækkelig Sagkundskab; men det er dog en langt sikrere Vej, som Lovforslaget vil gaa. Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til det ærede Thing.

Carstensen: Idet jeg i Øvrigt har megen Sympathi for de Principer, der gjøres gjældende i Lovforslaget, skal jeg tillade mig nogle ganske faa Bemærkninger med Hensyn til et Par Paragrafer, hvor Et og Andet vækker lidt Uengsteligbed hos mig: Dette gjælder særlig Bestemmelsen om, at unge Mennesker under 18 Aar maa ikke benyttes til Pasning af Dampkedler, eller til Rensning, Smøring og Eftersyn af Maskineriet, medens det er i Bevægelse. Det berører ikke Statens egen Maskindrifft; men i enhver privat Forretning maa man netop ønske at kunne vælge unge Folk til at passe Maskiner, og i det Dieblit, man forbyder unge Mennesker under 18 Aar at tage Del i denne Virksomhed, hindrer man dem i at erhverve sig den praktiske Uddannelse, der er fornøden dertil. Jeg skal derfor henstille til det eventuelle Udvalgs Overveielse, om der ikke kan foretages en lille Ændring i denne Bestemmelse. Der er endnu kun et Punkt, som jeg skal omtale, nemlig § 16,

der handler om Erstatningspligten. Saavidt jeg forstaar den, gaar den ud paa personlig Erstatning, Erstatning til Arbeiderne, der lide Skade. Det er et Princip, der, saavidt jeg veed, ikke tidligere har været gjort gjældende i saa stor Udstrækning i vor Lovgivning, og i den Form, hvori det er optaget her, finder jeg, at det kan føre til temmelig svære Byrder for Arbeidsgiverne. Derfor er jeg ikke fuldt saa tilfreds med denne Bestemmelse. Efter hvad der er meddelt mig, er den Bestemmelse kommen ud i Pragis i Tyskland, at der gives en vis Erstatning, men denne Erstatning er begrænset til et Antal af tre Aar. Noget Dignende kunde man maaske gaa ind paa ogsaa her, og derved modificere det vel Skarpe i denne Bestemmelse.

W. Peterzen: Med Hensyn til Erstatningspligten vil jeg blot bemærke, at jeg tror, at de fleste Fabriker nu om Stunder tegne Assurance for deres Arbeidere i Skadestilsfælde, saa at jeg tror ikke, at dette Spørgsmaal spiller en saa stor Rolle, men jeg er enig med den ærede sidste Taler i, at det ikke gaar an, at Bestemmelsen affattes, som den staar her, men det vil jo komme under Overveielse. Med den ærede sidste Taler er jeg ogsaa enig i, at det næppe er rigtigt, at unge Mennesker under 18 Aar ikke maa have Noget med Maskinværksteder at bestille, thi jeg tror netop, at de Unge skulle oplæres dertil, og at de netop fra Ungdommen af skulle lære at færdes imellem Maskinerne. Der er endnu en Ting, jeg vil gjøre opmærksom paa, nemlig den, at Staten har forbeholdt sig, at Loven ikke finder Anvendelse paa de den tilhørende Maskiner. Det forekommer mig at være et mislikt Stridt at gjøre, at man paa-byder Noget for andre Fabriker, men ikke vil have det i sine egne.

Justitsministeren (Nellemann): Jeg skal først tillade mig at bemærke, at for saa vidt man har ment, at denne Lov vilde komme til at tynde for stærkt paa Industrien ved at tvinge de Industriadrivende til at foretage en Del kostbare Forandringer ved deres Maskiner, er det en Indvending, jeg ikke har været forberedt paa, idet jeg er gaaet ud fra, at Medlemmerne af Kommissionen, hvori der sad tilstrækkelige Repræsentanter for de Industriadrivendes Interesser, ikke have næret nogen Betænkelighed af den Art, men i alt Fald, selv om der til en vis Grad bliver Tale om at bebyrde Industrien og de Industriadrivende ved denne Lov, maa vi erindre, at paa den anden Side staar der Menneskeliv og Menneskelemmer, og Spørgsmaalet bliver jo, hvilket af disse